EPISTOLA
ANATOMICA, PROBLEMATICA
SEPTIMA.

Authore

JOHANNE HENRICO GRÆTZ,

Ad Virum Clariſſimum

FREDERICUM RUYSCHIUM,

Med. Doct. Anatomiæ ac Botanices Profeſſorem.

DE

Pia Matre, ejùſque Proceſſibus.

AMSTELÆDAMI,
Apud JANSONIO-WAESBERGIOS, 1724.

Celeberrime & Experientiſſime vir,

Fautor æſtumatiſſime.

QUæ Nominis Tui celeberrimi fama mihi adhuc in Germania degenti tuum in Anatomicis indefeſſum ſtudium, atque inventorum præſtantiam patefecerat, animum meum ſimul occupaverat totum, ut abhinc nihil magis in votis habuerim, quam ut ea mihi olim contingeret felicitas, ut aſſiduis, quos pro cognitione Anatomica amplianda ſuſcipis, laboribus ipſe adeſſem præſens. Huic vero votorum meorum ſummæ felicem jam reſpondere eventum, ſummo meo emolumento experior, eoque nomine lætor quam maxime. Ab eo enim tempore, quo hiſce traditus terris exoptatiſſimam primo nactus fui occaſionem me Tibi commendandi, adeo pronum ſtatim tuum in me affectum deprehendi, ut citius me beneficiis innumeris à Te cumulatum, iisque tantum non obrutum ſentirem, quam plenarium tuum favorem demereri (ſi unquam illi demerendo par ſit virium mearum tenuitas) allaboraſſem. Quippe non ſolum nitidiſſimis tuis demonſtrationibus me intereſſe voluiſti, neque uberrimam mihi copiam, propriis viribus in cadaveribus humanis ſecandis aliquid moliendi, dediſſe ſatis favoris & beneficii Tibi viſum fuit, ſed, qui eſt proniſſimus tuus ſtudiis meis inſerviendi animus, patentiſſimum mihi ad ædes tuas & Muſeum Anatomicum conceſſiſti aditum.

Atque in hoc quidem admiſſus, quoties oculorum aciem figo vel in ſceletorum eburneam albedinem; vel intueor accuratius cadaverum, feliciſſimo Balſamationis invento corruptioni exemptorum, vivaciſſimum colorem & obſequioſam flexibilitatem; vel dum conſidero vaſa cujuſvis viſceris ſanguinea ad minutiſſimos uſque & microſcopiis tantum obvios ramos ſingulari artificio repleta & extricata; vel adſpicio corda humana, vaſorum ſuorum coronariorum rep-

tatu in apricum poſito ſuperbientia, & Aortæ diramificationis viva imagine Authoribus nonnullis errorem, quem in ea delineanda commiſerunt, enormem exprobrantia; vel, verbo denique, contemplor totum Microcoſmum, quoad ſingula ſua membra ſtupenda certe arte & immenſo labore explicatum, toties lynceos mihi oculos, illis naturæ arcanis luſtrandis ſolum ſufficientes, denegatos eſſe ſummopere doleo. Spirant hæc omnia encheiriſes prorſus ſingulares & tantum non omnes Anatomicorum artes antecellentes, ſpectatoremque ingenuum in ſummam rapiunt admirationem, ringente licet malevolorum turba, quæ, cum hæc captu ſuo & artibus non aſſequatur, theonino rodit dente, vanidaque iræ & invidiæ tela in ea jaculatur.

Non ſane cuncta hæc dignis proſequi encomiis in me ſuſcipiam; opus enim molirer, cui ferendo humeros meos omnino impares agnoſco, eoque magis laudibus illis ſuperſedeo, cum inter raras animi tui dotes non ultimum locum modeſtiam occupare, illamque hiſce facile offendi probe ſciam. Quin potius mea in ſcribendo iterata audacia excuſanda mihi venit. Veniam itaque des, quæſo, flagranti meo ſciendi deſiderio & juſtæ curioſitati, qua tua ad primas meas litteras reſponſione, humanitatis, favoris & eruditionis plena nondum in totum contentus, tuos rurſus interpellare labores, tuamque clariorem informationem efflagitare auſus ſum.

Cum enim nuper inter rariora tua præparata oculis meis ſubjiceres *Piam meningem*, quam tua ſolertia adeo accurate & circumſpecte ex omnibus Cerebri & Cerebelli plicis & anfractibus protraxerat & ſeparaverat, ut curioſo prorſus ſpectaculo rugoſitates ejus ſuperficiei interioris apparerent, miratus ſum Authorum in illis inveſtigandis incuriam. *Galenum*, *Veſalium*, *Riolanum*, *Veſlingium*, *Bartholinum*, *Diemerbroekium*, *Williſium*, *Vieuſſens*, uno verbo omnes tam recentiores quam veteres ſi evolvat quis, altum omnino apud illos reperiet ſilentium de vero inſinuationis piæ matris in ſubſtantiam cerebri modo & facie. Neque in ipſis Tabulis Anatomicis *D. Bidloi*, ex quibus tamen fruſtra multa ſibi hactenus promiſerunt plurimi, aliquid, quod ab aliis inculcatum ſæpius non fuerit, deprehendi; ſicco enim plane pede præterit ipſe Author ea, quæ alii circa hanc materiam tacent, quæque Tua demum, Vir Celeberrime, nobis oſtendit induſtria. Cujus quidem omnimodi omnium Authorum ſilentii rationem ſuppeditat ipſa illa hujus Meningis, ſecundum *Williſium*, *Vieuſſens*, ipſamque Autopſiam, profunda in cunctos cerebri

cerebri & cerebelli anfractus inſinuatio atque immerſio, ex quibus illam extrahere hactenus omnibus difficile, ſi non impoſſibile, *Williſio* vero *Anatom. Cerebri Cap. VII.* in cerebro bruti hominisque hydrope defuncti tantum opus poſſibile viſum fuit.

Maxime igitur tuæ conſules famæ, Vir Celeberrime, & eruditorum ſatisfacies curioſitati, *ſi veram illam piæ Meningis tam cerebri quam cerebelli interſtitia intrantis ſuperficiem internam ejusque faciem & conſtitutionem* depictam & explicatam exhibeas.

Servet interim Te, Maximum rei Anatomicæ Ornamentum, Divinum Numen cum Dilectiſſimo & unico Filio, virtutum Paternarum ſtrenuo æmulo & laborum tuorum ſocio aſſiduo, ſoſpitem & incolumem ad feros uſque annos, quo Veſtris auſpiciis abſcondita Microcoſmi myſteria patefiant. Ita animitus fovet

Celeberrimi Tui Nominis

Dab. è Muſeo Amſtel. die
6 Septemb. A. 1696.

Cultor perpetuus, obſervantiſſimus.

JOHANNES HENRICUS GRÆTZ.

FREDERICI RUYSCHII
RESPONSIO,

Ad Virum Expertiſſimum

D. JOHANNEM HENRICUM GRÆTZ.

In Epiſtolam ejus Anatomicam, Problematicam, de pia matre, ejusque proceſſibus.

Experientiſſime Vir,

PRæter animum ſtudiis meis addictiſſimum, tuam pariter in exarandis litteris promptitudinem ſingularem, ex Epiſtola vi. Septembr. mihi tradita intellexi. Vix enim mea ad primam tuam Reſponſio orbi erudito expoſita fuit, quin mox denuo nova me & multo graviori petitione ad alia officia præſtanda ſollicitare volueris. Fateor equidem ultimum tuum deſiderium adeo æquum eſſe atque humanum, ut morem ipſi gerere, petitisque tuis obtemperare omnino cogar, idque eo magis, cum non ſolum ad hoc officiorum genus ſed & plura alia reddenda candor tuus & ſtudium me obligent. Vereor autem, Experientiſſime Vir, ne, hoc cerebri & cerebelli tegmine à me exhibito, cerebrum ipſum curioſitas tua ſit arreptura, cum circa illud plurima à me videris demonſtrata, prorſus diverſa ab iis, quæ ab aliis haud infimi ſubſellii Authoribus tradita ſunt. Hæc autem Tuæ humanitati reliquenda ſunt, cui ſatis ſuperque conſtat de multifariis meis occupationibus & indefeſſo eruditis inſerviendi ſtudio.

Cerebrum à Cerebello, quoad ſuperficiei externæ figuram multum differre, nemo ignorat, qui vel Anatomiam è limine tantum ſalutavit: Cerebrum enim ſtricte dictum variis circumvolutionibus complicatur, quibus inteſtina meſenterio colligata, aut lactes Piſcis Aſelli majoris æmulari verè dixeris. Cerebelli vero ſub-

ſtantiam parte exteriore tanquam è lamellis ſibi invicem appoſitis & adſitis conſtitutam eſſe, ab aliis jamdum ad nauſeam uſque inculcatum eſt. Tenuem meningem inter cerebri & cerebelli interſtitia ſeſe inſinuare, Te quidem recte monente, tritum quoque eſt, modus vero, quo hoc fieri crediderunt & ſcripſerunt hactenus Authores, autopſiæ nullatenus congruus eſt.

Non enim exiſtimandum, tali hoc fieri ritu, quali omentum inter circumvolutiones inteſtinorum demergitur, aut linteum, quod varios in ſinulos intruditur à nobis. Quippe illorum ſic ſane imminuitur longitudo & latitudo, quod tamen nullatenus in pia meninge obtinere, accuratius attendenti manifeſte apparebit. Clariſſime hoc patet ex eo, quod poſt ſeparationem caute à cerebro & cerebello factam illius magnitudo & extenſio non augeatur, quantumvis in anfractus ſe inſinuaverit, niſi ab undiquaque parte nexus illi fibrarum & vaſorum ope facti ſuſpenſa manu tollantur.

Videtur itaque mihi dicta *Pia Meninx* in omnes ſulcos & anfractus proceſſus quoſdam demittere, ſimilem fere in modum, ac è duræ matris duplicatura proceſſus falciformis, ſinui longitudinali ſubjectus emergit, ita ut tot *Pia Mater* producat proceſſus, quot reperiantur anfractus, eoſque figura non quidem falciformes, ſed ſerpentino ductu repentes, quemadmodum repræſentat Tab 8. Fig. 4.

In Cerebelli interſtitia verò pari modo immergitur *Pia Meninx*, tot proceſſibus falciformibus, quot extant ſulci ſeu anfractus, ablataque illa & ſeparata jucundo omnino ſpectaculo exhibet Capitis papaveris albi loculamenta, ut videre eſt, Tab. 8. Fig. 1. & 2.

Plura ut hac vice addam, ſubſtrata materia, temporiſque penuria haud permittunt. Valere interim Te, vir Experientiſſime, ex animo precor:

Tuus omni ſtudio & affectu.

Amſtelod. Ao. 1696.
d. 28. Septembr.

FREDERICUS RUYSCHIUS.

T A-

TABULA OCTAVA.

QUatuor comprehendit Figuras, quarum PRIMA Piam Matrem, (A) Cerebellum amicientem repræſentat, idque è corpore juvenili; in ea tot nobis occurrunt proceſſus falciformes (C) quot reperiuntur anfractus in cerebello. Tota hæc membrana à Cerebello ſeparata liquori innatabat cum delinearetur; quod ideò factum, ut proceſſuum numerus eò diſtinctius oculos incurreret: conſiderandum ulterius hoſce proceſſus ab alluente liquore, cui innatabant, figuram falciformem non retinuiſſe, quod ideò figura SECUNDA indigitat. Vaſa Arterioſa adeò numeroſa par hanc membranam ſunt diſperſa, ut, ſi omnia hic repræſentaſſem, proceſſus falciformes prorſus obliteraſſem, ea propter ramulos duntaxat aliquot (B) à latere adjeci. D Indigitat breviſſimas, tenuiſſimas & numeroſiſſimas arteriolas è piæ matris facie interiore prodeuntes & ſpeciem muſci referentes, quod à nullo Anatomico hactenus obſervatum.

FIG. SECUNDA.

Unum ex proceſſibus falciformibus piæ matris, cerebellum inveſtientis demonſtrat, in eo quoque vaſculorum reptatus conſiderabilis oſtenditur.

FIG. TERTIA.

Piæ Matris cerebrum inveſtientis portionem cum ſuis Arteriolis exhibet, ubi notandum, proceſſus piæ matris, cerebrum inveſtientis, haud obtinere figuram falciformem, prout in cerebelli pia matre, verum enimverò ſerpentino modo repentem; à nexibus autem fibroſis & vaſculoſis diſſoluta eſt hæc piæ matris portio, & in planum expanſa, ut vaſorum reptatus exactiſſime pateret. Poſtremò quoque obſervandum in hac tertia figura, portionem piæ matris repræſentante, membranoſitatem minus à ſculptore eſſe expreſſam, id quod ſtudio factum, ne arteriolæ obliterarentur.

FIG. QUARTA.

Portionem piæ Matris (A) cerebrum inveſtientis, cum proceſſibus ſuis (B. B) inter circumvolutiones cerebri ſeſe inſinuantibus, & ſerpentino ductu repentibus, demonſtrat. Per hanc innumeræ Arteriæ (C) viſuntur diſperſæ, ſunt autem multis numeris plures in ſubjecto ipſo.

Fig. 1.

Fig. 2.

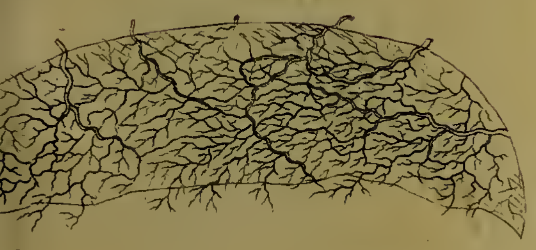
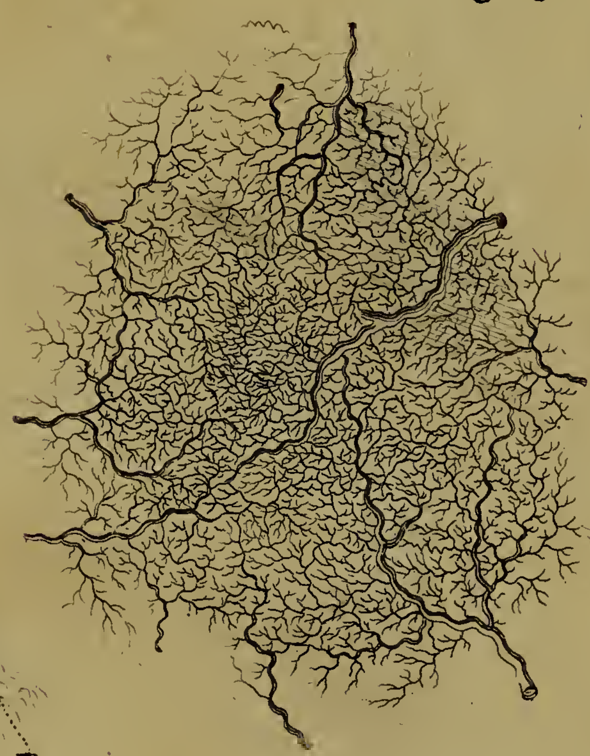

Fig. 3.

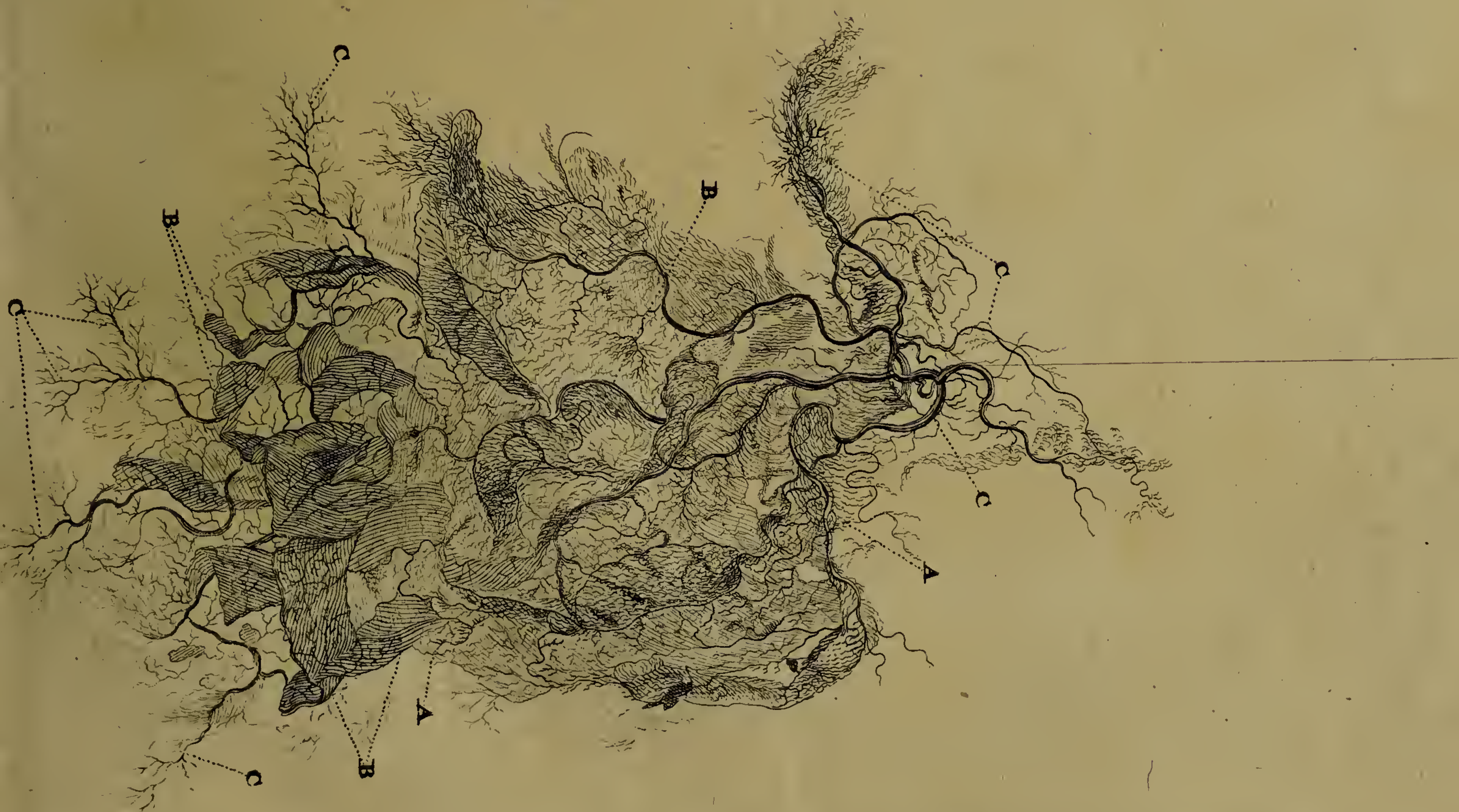

Fig. 4.